

ILMARINENS DELÅRSRAPPORT

1.1–30.9.2017

GOTT PLACERINGSRESULTAT STÄRKTE SOLVENSEN

UTVECKLINGEN I JANUARI–SEPTEMBER I KORTHET:

- Ilmarinens placeringsportfölj gav i januari–september en avkastning på 5,5 procent (2,3 procent 1.1– 30.9.2016). Placeringarnas marknadsvärde uppgick vid utgången av september till 38,9 miljarder euro (36,5 miljarder euro 30.9.2016).
- Den långfristiga genomsnittliga realavkastningen på placeringarna var på en god nivå på 4,3 procent.
- Solvensen stärktes under kvartalet. I slutet av september uppgick solvenskapitalet till 9 158 (8 002) miljoner euro och solvensnivån var 130,6 (127,9) procent.
- Ilmarinens kundanskaffning var utmärkt under årets tredje kvartal. Mätt enligt premieinkomsten var kundanskaffningen fram till slutet av september cirka 96 miljoner euro netto.
- Fusionen mellan Ilmarinen och Etera från ingången av 2018 bekräftades.

ILMARINEN

VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR TIMO RITAKALLIOS ÖVERSIKT

Den starka utvecklingen av Ilmarinens placeringsintäkter fortsatte under det tredje kvartalet. I januari–september avkastade placeringarna över 2 miljarder euro och placeringstillgångarna uppgick i slutet av september till 38,9 miljarder euro. Avkastningen var 1,7 procent under det tredje kvartalet, och avkastningen under hela början av året steg till 5,5 procent. Under de föregående 12 månaderna har placeringar avkastat 8,1 procent. Bakom det goda placeringsresultatet ligger särskilt den gynnsamma kursutvecklingen för aktier. Bäst avkastning i januari–september gav de listade aktieplaceringarna, 11,3 procent.

Den genomsnittliga reella årsavkastningen på Ilmarinens placeringar har sedan år 1997 varit på en god nivå på 4,3 procent. Detta överstiger klart det avkastningsantagande på 3,0 procent som Pensionskyddscentralen använder i sina beräkningar. Solvensen var också fortsatt stark, och solvensnivån, dvs. pensionstillgångarna i förhållande till ansvarsskulden, steg till 130,6 procent.

Beträffande fastighetsplaceringarna fortsatte vi den internationella spridningen i enlighet med vår strategi och utvidgade våra placeringar på fastighetsmarknaden i USA. Ett nytt joint venture-företag med det amerikanska livförsäkringsbolaget New York Life placerar långsiktigt i amerikanska affärsfastigheter. Till de första objekten hör sex

kontorsfastigheter i de växande metropolområdena på den amerikanska öst- och västkusten.

Ilmarinens kundanskaffning var utmärkt under det tredje kvartalet. Mätt enligt premieinkomsten uppgick kundanskaffningen i början av året till 96 miljoner euro netto. Vi ordnade våra digitala tjänster för ett Bättre arbetsliv i tre helhet: Luotaamo ger med hjälp av mobilapplikationen Parempi Vire och pulsenkäter en bild av hur man mår på arbetsplatsen, i Valmentamo stöds arbetsmiljöledning och i det virtuella kontrollrummet Ohjaamo har kundföretaget möjlighet att förutse och hantera risken för arbetsoförmåga. Med hjälp av denna helhet vill vi i samarbete med kunderna förbättra arbetslivets kvalitet, öka företagets produktivitet och förebygga arbetsoförmåga.

Vi fortsatte även vår Finland 100-jubileumskampanj, som utmanar företagen att delta och samla åtgärder för ett bättre arbetsliv. Som en del av kampanjen donerade vi 30 000 euro för ett forskningsprojekt till Tammerfors universitets ledarskapshögskola, med hjälp av vilket man undersöker på vilket sätt företagarnas arbetshälsa och arbetslivets kvalitet kunde förbättras.

Möjligheten att ansöka om arbetslivspension, som lanserades i och med pensionsreformen, började på sommaren. Arbetslivspension kan beviljas vid 63 års ålder till personer som arbetat minst 38 år i ett ansträngande och slitsamt arbete och vilkas arbetsförmåga därtill har nedgått. Arbetslivspension kan börja tidigast den 1 februari 2018. Intresset för det nya pensionslaget har tillsvidare varit svagt och fram till utgången av september har det endast kommit in några få ansökningar. Klart större bland Ilmarinens kunder är intresset för det andra nya pensionslaget, partiell förtida ålderspension. Under perioden januari–september utfärdades 2 491 beslut om pensionen i fråga.

Ilmarinens extraordinarie bolagsstämma godkände i september Eteras fusion med Ilmarinen. Genomförandet av arrangemanget bekräftades i oktober då Finansinspektionen godkände fusionen. Tillsammans bildar bolagen från och med 1 januari 2018 ett kostnadseffektivt och attraktivt arbetspensionsbolag som erbjuder en allt mångsidigare servicehelhet och de mest konkurrenskraftiga kundförmåner inom branschen.

PLACERINGSMARKNADEN OCH OMVÄRLDEN

Tillväxttakten inom världsekonomin var snabb även under årets tredje kvartal och aktiemarknaden fortsatte att gå upp. Alla kapitalmarknader gick upp. Mest ökade marknaden för

tillväxtekonomierna, där MSCI EM-indexet, som beskriver marknadens utveckling, steg med över 4 procent mätt i euro. De omfattande aktieindexen i Europa, Japan och USA steg mer måttligt under kvartalet och kursökningarna var 1–3

Ilmarinens placeringsallokering och avkastning

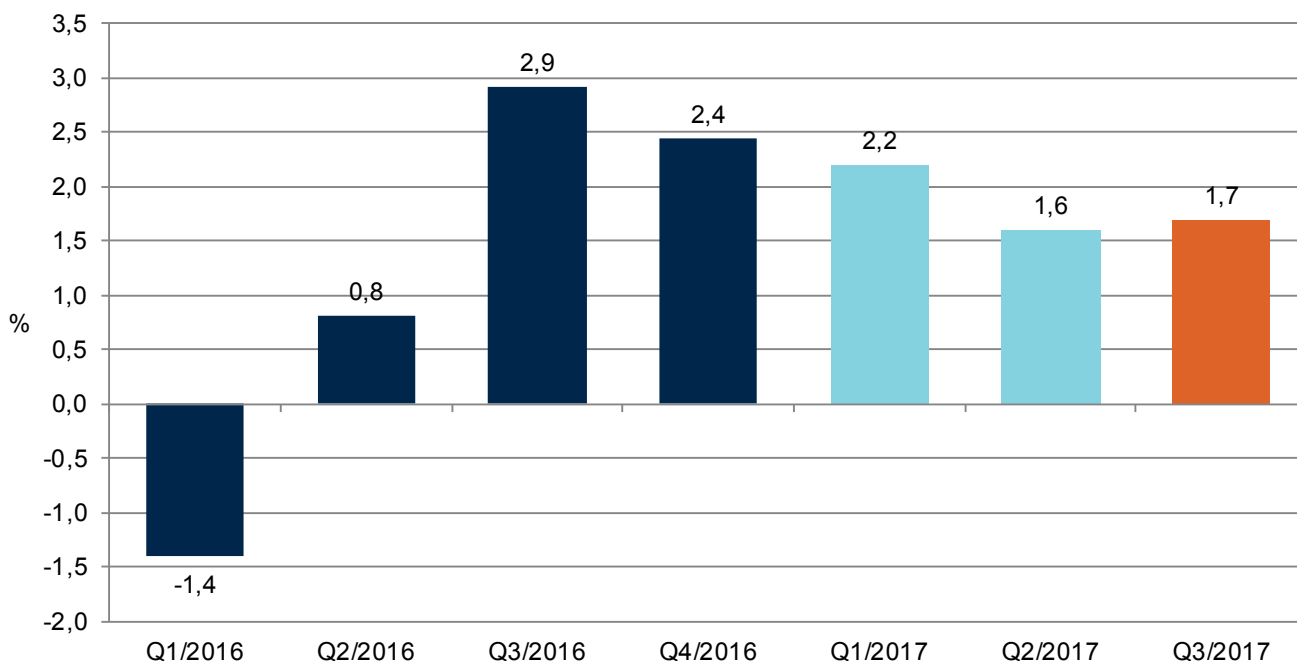
	Basallokering		Riskfördelning		Avkastning		Volatilitet
	Mn euro	%	Mn euro	%	%		
Ränteplaceringar	15 540,6	39,9	8 424,1	21,6	1,7		
Lånefordringar	852,3	2,2	852,3	2,2	2,5		
Masskuldebrevslån	14 088,5	36,2	2 839,0	7,3	1,6	1,5	
Masskuldebrevslån i offentliga samfund	4 851,0	12,5	2 643,6	6,8	0,2		
Masskuldebrevslån i övriga samfund	9 237,5	23,7	195,4	0,5	2,2		
Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar (inkl. fordringar och skulder som hänför sig till placeringarna)	599,8	1,5	4 732,8	12,2	2,8		
Aktieplaceringar	17 248,4	44,3	16 273,1	41,8	10,8		
Noterade aktier	13 737,1	35,3	12 761,7	32,8	11,3	10,3	
Kapitalplaceringar	2 553,9	6,6	2 553,9	6,6	10,6		
Onoterade aktieplaceringar	957,5	2,5	957,5	2,5	5,5		
Fastighetsplaceringar	4 385,2	11,3	4 385,2	11,3	2,3		
Direkta fastighetsplaceringar	3 976,6	10,2	3 976,6	10,2	1,9		
Fastighetsfonder och kollektiva investeringsföretag	408,7	1,1	408,7	1,1	5,1		
Övriga placeringar	1 745,6	4,5	6 964,1	17,9	0,3		
Placeringar i hedgefonder	748,1	1,9	748,1	1,9	-1,5	5,3	
Tillgångsplaceringar	0,7	0,0	220,6	0,6	-		
Övriga placeringar	996,8	2,6	5 995,3	15,4	2,7		
Placeringar sammanlagt	38 919,9	100,0	36 046,5	92,6	5,5	3,5	
Derivatens inverkan			2 873,4	7,4			
Placeringar till verkligt värde	38 919,9		38 919,9	100,0			

Masskuldebrevslånens modifierade duration är 0,1 år.

Den öppna valutapositionen är 23,1 procent av placeringarnas marknadsvärde.

Totalavkastningsprocenten innehåller intäkter, kostnader och driftskostnader som inte hänförs till placeringsslag.

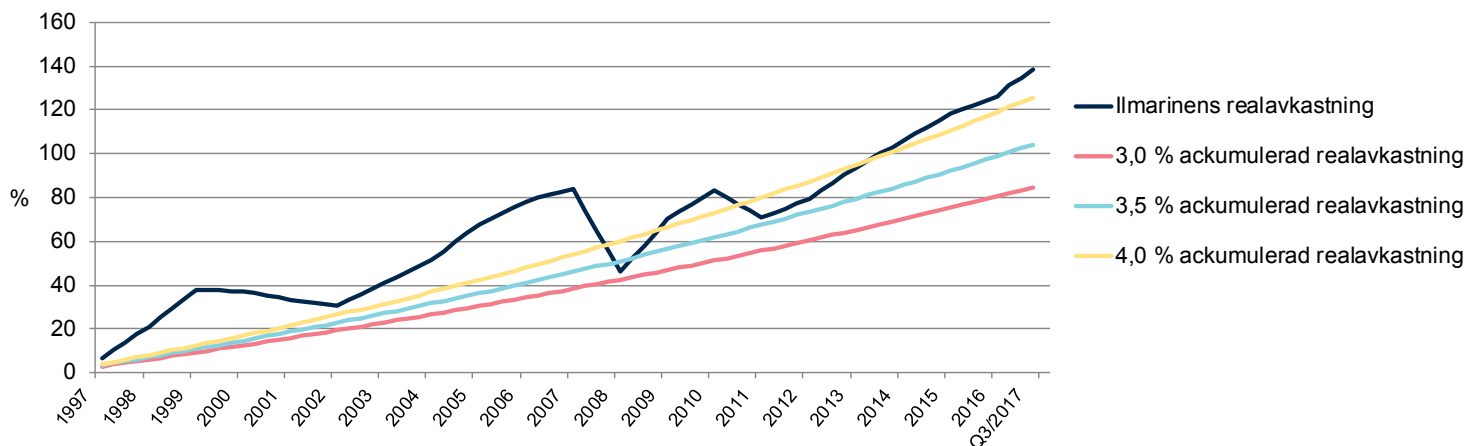
Placeringsintäkterna per kvartal Q1/2016–Q3/2017

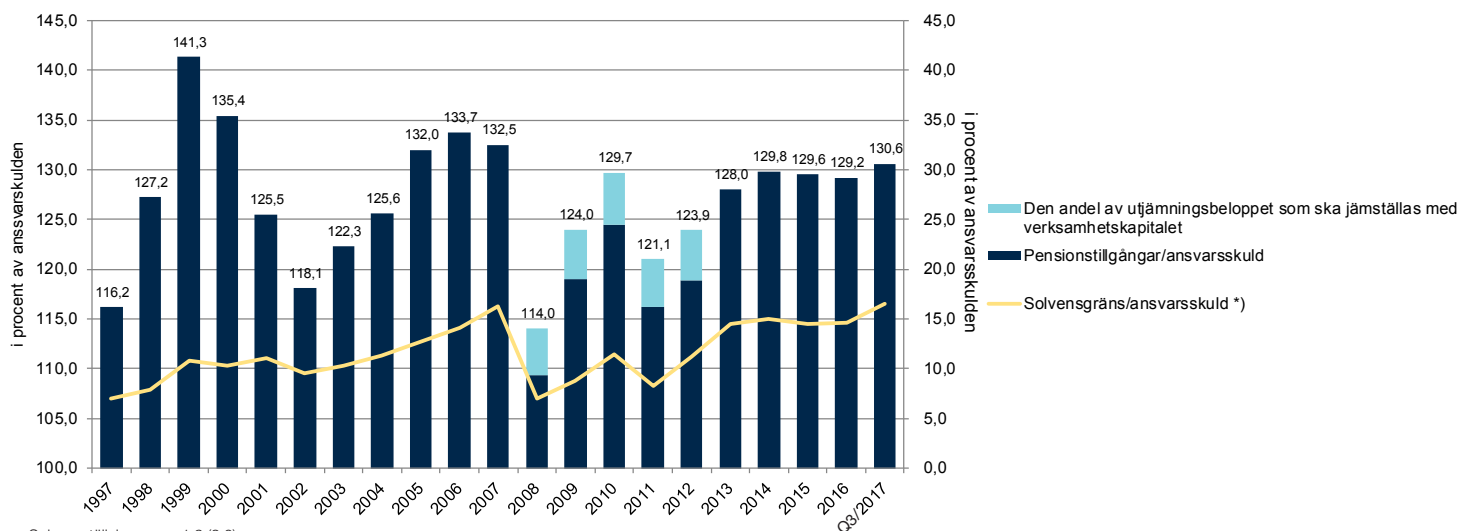
procent mätt i euro. Mätt i lokala valutor var avkastningarna högre, eftersom euron fortsatte att stärkas mot andra valutor under det tredje kvartalet. OMX Helsinki viktbegränsade index, som beskriver utvecklingen på aktiemarknaden i Finland, steg

med en dryg procent under årskvartalet. I en betraktelse från årets början har MSCI-världindexet redan stigit med nästan 18 procent, men i euro endast drygt 5 procent. OMX Helsinki-indexet har från årets början mätt i euro och med beaktande

Den kumulativa nettoavkastning på placeringarna 1997–30.9.2017

Solvensutvecklingen

Solvensställningen var 1,9 (2,0).

Skalan till vänster visar pensionstillgångarna och skalan till höger solvensgränsen.

I fråga om tidigare år tillämpas framställningssättet år 2017.

*) Solvensgränsen ändrades 1.1.2017 när den nya lagstiftningen trädde i kraft. Solvenskapitalet hölls nästan på oförändrad nivå, men principerna för beräkningen av solvensgränsen ändrades.

Som en följd av det minskade relationstalet solvenskapital/solvensgräns som beskriver solvensställningen.

av utdelning stigit med nästan 13 procent.

Dollarn försvagades ytterligare mot euron under det tredje kvartalet. Under innevarande år har försvagningen varit redan över 12 procent. Den försvagade dollarn kan på medellång och lång sikt antas ha negativa konsekvenser för de europeiska exportföretagens resultatförmåga.

Räntorna på statslån (USA 10 år och Tyskland 10 år) var nästan oförändrade under det tredje kvartalet, men trycket på en räntehöjning ökar sakta. På marknaden följer man noggrant USA:s och Europeiska centralbankens meddelanden om penningpolitikens riktning. USA:s centralbank lämnade som

förväntat styrräntan på oförändrad nivå på sitt möte i september, men meddelade samtidigt att den gradvis börjar lätta upp sin balansräkning fr.o.m. oktober. Europeiska centralbanken väntas på sitt möte i oktober å sin sida informera om tidtabellen för den kvantitativa minskningen av stimuleringsåtgärderna.

Finlands ekonomi började åter växa år 2016. Ekonomin har emellertid inte återhämtat sig helt från det djupa fallet år 2009 och den mycket långsamma tillväxten som följde efter det. Totalproduktionen är fortfarande mindre än den var 2008. Tack vare förbättrade utsikter inom världsekonomin har exempelvis Finlands export i år tilltagit inom nästan alla marknadsområ-

den. Under innevarande år har Finlands BNP-prognoser höjts överlag. Ilmarinen förväntar sig en BNP-tillväxt på 3 procent i år med export och investeringar som motorer för den ekonomiska tillväxten. Den ekonomiska tillväxten har även bidragit till en ökad sysselsättning och en större lönesumma inom den privata sektorn innevarande år.

FÖRSÄKRINGSVERKSAMHET

I slutet av september hade Ilmarinen sammanlagt 334 815 (327 280) pensionstagare, till vilka bolaget från årets början betalade ersättningar för totalt 3 515 (3 398) miljoner euro. Antalet nya pensionsbeslut var i januari–september sammanlagt 22 090 (19 183) stycken. Sammanlagt utfärdades 35 333 (31 748) pensionsbeslut. Bolaget utfärdade 2 574 (2 488) nya rehabiliteringsbeslut.

Ilmarinens kundanskaffning har utvecklats positivt. Mätt enligt premieinkomsten uppgick kundanskaffningen netto under början av året till (96) 54 miljoner euro.

Omkostnadsprocenten som mäter effektiviteten av Ilmarinens egen verksamhet väntas år 2017 vara 82 procent och omkostnadsresultatet 25 miljoner euro.

PLACERINGSINTÄKTER

Ilmarinens placeringar till verkligt värde uppgick vid utgången av det tredje kvartalet 2017 till sammanlagt 38 920 miljoner euro (36 546 miljoner euro 30.9.2016). Avkastningen på placeringarna till verkligt värde var 5,5 (2,3) procent, dvs. över 2 miljarder euro. Inflationen var 0,3 procent vid utgången av kvartalet och realavkastningen på värdet av Ilmarinens placeringar var 5,2 procent under januari–september. Den årliga medelavkastningen till verkligt värde har under de senaste fem åren varit 7,0 procent, vilket motsvarar en årlig realavkastning på i genomsnitt 6,4 procent. Räknat sedan år 1997 har totalavkastningen på Ilmarinens placeringar till verkligt värde varit i genomsnitt 5,9 procent per år. Detta motsvarar en årlig realavkastning på 4,3 procent.

Ränteplaceringarnas andel av placeringsbeståndet var 39,9 (44,9) procent och avkastningen till verkligt värde var 1,7 (2,0) procent. Deras marknadsvärde uppgick till sammanlagt 15 541 (16 392) miljoner euro. Masslånen andel av Ilmarinens placeringstillgångar var 36,2 (39,9) procent och avkastningen 1,6 (1,8) procent. Övriga finansmarknadsinstrument och insättningar uppgick till 600 (635) miljoner euro och deras andel av placeringstillgångarna var 1,5 (1,7) procent. Lånefordringarna utgjorde 2,2 (3,2) procent av placeringstillgångarna och avkastningen på dem var 2,5 (2,8) procent. Masslånen modifierade duration var 0,1 (0,1) år.

Andelen noterade och icke noterade aktieplaceringar samt kapitalplaceringar utgjorde 44,3 (39,1) procent av placeringarna. Deras värde uppgick i slutet av kvartalet till 17 248 (14 288) miljoner euro. De noterade aktiernas andel av riskallokeringen

var 32,8 (29,1) procent. Av de noterade aktieplaceringarna var andelen inhemska aktier 24,9 (27,4) procent. Avkastningen på aktieplaceringarna räknat till verkligt värde var 10,8 (2,0) procent. Avkastningen på noterade aktieplaceringar var 11,3 (-0,2) procent.

Fastighetsplaceringarna uppgick vid utgången av kvartalet till 4 385 (4 103) miljoner euro. Fastighetsplaceringarnas andel av alla placeringar var 11,3 (11,2) procent, av vilka 1,1 (1,3) procentenheter var indirekta placeringar. Totalavkastningen på bolagets fastighetsplaceringar uppgick till 2,3 (2,8) procent. Avkastningen på direktägda fastigheter var 1,9 (2,8) procent.

I slutet av kvartalet utgjordes cirka 4,5 (4,8) procent av placeringstillgångarnas marknadsvärde av placeringar i fonder som strävar efter absolut avkastning, råvaruplaceringar och övriga placeringar. Andelen fonder som strävar efter absolut avkastning uppgick till 748 (816) miljoner euro. Avkastningen på fonder som strävar efter absolut avkastning var -1,5 (-0,4) procent på det sysselsatta kapitalet.

SOLVENS

Ilmarinens solvenskapital stärktes med nästan 700 miljoner euro jämfört med årsskiftet. Solvenskapitalet uppgick till 9 158 (8 002) miljoner euro i slutet av kvartalet. Ilmarinens eget kapital som ingår i solvenskapitalet uppgick till 108 (103) miljoner euro, värderingsdifferensen mellan verkliga värden och redovisade värden till 6 076 (5 869) miljoner euro och det ofördelade tilläggsförsäkringsansvaret till 3 008 (1 160) miljoner euro.

Ilmarinens ansvarsskuld uppgick till 32 994 (30 746) miljoner euro. I ansvarsskulden på 29 966 (29 366) miljoner euro beaktas inte ofördelat tilläggsförsäkringsansvar på 3 008 (1 160) miljoner euro eller arbetspensionsförsäkringsavgifter som bör betraktas som öppna fordringar för grundförsäkring enligt FöPL på 21 (21) miljoner euro.

Ilmarinens solvensnivå uppgick 30.9.2017 till 130,6 (127,9) procent. Från ingången av innevarande år avses med solvensnivå pensionstillgångarna i förhållande till ansvarsskulden. Tidigare avsågs med solvensnivån förhållandet mellan solvenskapitalet och ansvarsskulden.

Solvenskapitalet var 1,9-faldigt (2,0) i förhållande till solvensgränsen. Solvensgränsen ändrades den 1 januari 2017 när den nya lagstiftningen trädde i kraft. Solvenskapitalet hölls på nästan oförändrad nivå, men principerna för beräkningen av solvensgränsen ändrades. Detta ledde till att relationstalet solvenskapital/solvensgräns, som beskriver solvensställningen, minskade. Nyckeltalet som beskriver solvensställningen är således inte direkt jämförbart med jämförelseårets nyckeltal.

FRAMTIDSUTSIKTER

Världsekonomin tillväxt väntas vara fortsatt gynnsam i slutet av året och den väntas till och med pigga till något under nästa år. Tillväxtekonomierna med Kina och Indien i täten fun-

gerar fortsättningsvis som lokomotiv för tillväxten. Även USA förväntas i år och nästa år uppnå en tillväxt på över 2 procent och även Europa väntas komma ifatt till nästan samma nivå. Den ekonomiska återhämtningen i Finland förbättrar utsikterna för sysselsättningen inom den privata sektorn och för ökade premieinkomster.

Den gynnsamma ekonomiska utvecklingen stöder bolagens resultatförmåga. Kursstegringen på aktiemarknaden, som varit nästan oavbruten efter finanskrisen, och den förhöjda värderingsnivån i och med den innebär emellertid att det just inte finns rum för några besvikelser vad gäller resultaten. Den fortsatt låga räntenivån styr fortsättningsvis placerarna att söka alternativ till ränteplaceringarna bland de andra tillgångsklasserna, såsom aktier, fastigheter och olika infrastrukturprojekt. Utvecklingen av räntenivån kommer att ha en central inverkan på de olika tillgångsklassernas prisutveckling. En behärskad räntenivåhöjning rubbar inte nödvändigtvis placeringsmiljön, medan överraskande och branta förändringar däremot kan förväntas ha även stora konsekvenser. Den låga räntenivån och de förhöjda värderingsnivåerna kommer fortsättningsvis att hålla avkastningsförväntningarna för den närmaste framtiden på en lägre nivå än avkastningen på lång sikt.

Finansinspektionen godkände fusionen mellan Ilmarinen och Etera som planenligt förverkligas i början av år 2018. Nästa år kommer Ilmarinen också att få en ny verkställande direktör, då Timo Ritakallio blivit utnämnd till chefsdirektör för OP Gruppen. Ilmarinens styrelse har inlett sökandet efter en ny verkställande direktör.

Närmare information:

Timo Ritakallio, verkställande direktör, tfn 0500 536 346

Mikko Mursula, placeringsdirektör, tfn 050 380 3016

Jaakko Kiander, ekonomidirektör, tfn 050 583 8599

Päivi Sihvola, kommunikationsdirektör, tfn 040 757 4992